

Chtěla bych se vás zeptat na problematiku spojenou s ukončováním ubytování žáků na DM v průběhu školního roku. Jak určitě víte, některé DM si žáky "pojišťují" tím, že s nimi uzavírají smlouvu (dohodu) o ubytování. V ní pak mnohdy stanovují i několikaměsíční výpovědní lhůty a v případě nedodržení této lhůty požadují zaplacení zbylé částky.

O jakou právní úpravu se tento krok opírá? Zajímalo by mě, zda je tento postup oprávněný a zda neodporuje vyhlášce č.108/2005 Sb., konkrétně bodu 5 a) v paragrafu 4.

Odpověď:

Uzavírání takovýchto smluv (dohod) o ubytování je v zásadním rozporu s platnou právní úpravou! Smlouva o ubytování je nástrojem soukromého (a konkrétně občanského) práva. Takovou smlouvu tedy může uzavírat (a fakticky uzavírá) hotel, penzion ubytovna apod. Naproti tomu domovy mládeže a internáty jsou subjekty práva veřejného, které poskytují výchovné a ubytovací služby podle školského zákona, a nikoli podle občanského zákoníku. Proto pro vznik a realizaci právního vztahu mezi školským zařízením a ubytovaným nelze použít ustanovení občanského zákoníku, ale výlučně školského zákona a prováděcích předpisů k tomuto zákonu (tj. právě vyhlášky č. 108/2005 Sb.). V souladu s ustanovením čl. 3 odst. 4 Ústavy ČR pak pro poskytování těchto školských služeb platí zásada: „Co zákon nedovoluje, to zakazuje“. A protože ani školský zákon, ani vyhláška č. 108/2005 Sb. nepřipouštějí jiný způsob ukončení ubytování žáka či studenta, než vyplývá právě z ustanovení § 4 odst. 5 vyhlášky č. 108/2005 Sb., není možné připustit jakékoli smluvní ujednání obsahující závazek k úhradě částek (smluvní pokuty) za předčasné ukončení ubytování apod.

Školská zařízení, která takové smlouvy uzavírají, riskují prohraný soudní spor v případě, že se dotčený žák nebo jeho zákonný zástupce obrátí k soudu s návrhem na určení neplatnosti takto uzavřené smlouvy!

19.9.2014

PhDr. Mgr. Jiří Valenta